

Capitolul XII

Gara se renova, stătea galbenă încă de tencuiala udă între țevile de metal ruginit ale schelelor. Am coborât încet, cu geamantanul în mână. În forfota peronului, femeii proaspăt coafate pentru drumul la București împingeau zorite în față copii legați peste guri cu fulare. Din ușa deschisă a bufetului răbufnea aceeași duhoare acră de vin pe care o știam dintotdeauna. Țărani în haine cenușii și aspre din dimie așteptau neclintii cursa lângă băncile verzi de lemn, încărcate de coșuri și sacoșe de plastic. Dintr-una ieșeau numai două capete de găște pe gâturile albe, mișcătoare și lungi, de parcă ar fi fost retezate acolo unde se oprea fermoarul.

I-am zărit înainte să mă vadă ei. Fără să știu de ce, o milă caldă mi se zbătea în gât în timp ce mă repezeam spre gărdulețul de fier, de lângă care nu îndrăzneau să se miște, de teamă să nu trec și să nu mă vadă. Mama mă auzise strigând și venea spre mine cu același mers decis, de femeie singură de mulți ani. Parcă s-a mai îngrășat, mi-am spus, uitându-mă la ea din ce în ce mai de aproape, până când m-a luat în brațe. Pieptul i se umpluse și-i împingea paltonul cenușiu-scămos, ros la buzunare, dar sub pleoapele grele de cearcăn sau de nesomn ochii i se șterseseră și sprâncenele i se lăsau sub arcadă. Ar trebui să-l mai scurteze măcar, mi-am spus cu o jenă confuză, privind demiul prea lung al unchiului Ion. Sub pălăria pleostită de umezeală, pielea pământie a feței atârna pe fălcile late. Avea spre mine un zâmbet dezobișnuit, aproape intimidat.

— Speram să te primim în casă nouă, mi-a spus, aplecându-se să-mi ia geamantanul. Ce te-ai oprit?... Nu, noi ne-am mutat,

altminteri Pârvulescu ne arunca lucrurile în stradă, dar apartamentul vechilor locatari n-a fost gata la data fixată, așa că o să mai stăm un timp în comun și cu ei, cred că cel mult o lună...

— Și-acu' eu ce fac? Eu crezusem că totul e aranjat... așa înțelesesem din scrisoarea voastră... și-am chemat-o pe Marilena la noi... E certată cu părinții și peste trei zile căminul se închide pentru deparazitare...

S-a făcut tăcere deodată, amândoi s-au posomorât, mergeam pe bulevard, depărtându-ne încet de gară. Iarăși casele tip, cu un etaj, vopsite în verde-șters, pentru salariații gării, pe tufișurile țepoase și negre de lângă gardulețul de fier sclipeau boabe translucide de gheață.

— Ei poftim! a mormăit mama.

În panoul de lemn scorojit din colț spânzurau afișe, dezlipite de apă. Mecanic, am întors capul, cu o veche curiozitate, care s-a oprit imediat. Erau filme vechi, pe care le văzusem de-o lună. În câteva luni, orașul se micșorase și-l priveam c-un ochi halucinat. Știam ca dintr-un vis pe care l-am uitat casele astea îngălbenite, cu frontoane și două-trei trepte late, urcând spre ușa de la intrare. Liniștea neașteptată îmi bubuia sângele în urechi, dincolo de pleoape îmi rămăseseră îmbulzeala de mașini colorate, forfota de pe bulevardele mari, reclame. Aici, din loc în loc doar, câte un bloc netencuit, alături, grămezi de moloz acoperite de zăpadă și bare lungi de beton din care ieșeau vergele de fier ruginite. Peste gardul bisericii, cupola țipătoare stătea între patru macarale, arătând fiecare una spre alta cu brațul întins, înțepenit într-o mișcare oprită. Dincolo de biserică, fosta noastră stradă, coborând povârnit pe bolovani mari de râu. Într-un capăt, o groapă mare de gunoarie și o simigerie cu obloanele trase. Mi s-a părut că și strada asta acum o vedeam prima dată. Ce ciudat, m-am mirat, că locurile astea, amândouă, există în același timp și-s de-ajuns două ore de mers ca să intri de-aici acolo.

— Întotdeauna faci lucrurile fără să le gândești... a oftat mama răsuflând greu și s-a rezemat de balustrada scării.

Mirosea stătut a sarmale și a zid de casă nouă. Am deschis gura ca să-i răspund, dar m-am oprit, uitându-mă la mânușile ei, nu-mi dădeam seama de unde le știam atât de bine. Și deodată le-am recunoscut, erau ale mele, le lăsasem în toamnă, de vechi, le cususe pe dedesubt cu ață neagră și nu se vedea decât la câteva degete.

— ...unde chemi fata la noi când știi cum stăm?

— Lasă acum... s-a strâmbat unchiul Ion, făcându-ne semn spre ușile de unde se auzeau voci și bâzâit de televizoare. Discutăm când om intra în casă...

Am intrat în vestibulul întunecos la fel de încet, de temători, așa cum făceam și la Pârvulești. Din bucătărie se auzea cum sfârâie uleiul într-o tigaie.

— Și de ce ziceai că nu se duce acasă la părinții ei?

Mama se dezbrăca încet, cu ochii posomorâți. Am recunoscut cu greu mobilele, așezate altfel, servanta era lângă geam, în mijloc, masa mare, de sufragerie, pe lângă care abia mai aveai loc să treci, la peretele celălalt, dormea unchiului. Dar biblioteca unde or fi pus-o, m-am întrebat, și șifonierul?

— Păi, nu ți-am scris că s-a certat cu părinții ei? A vrut să se căsătorească în toamnă...

M-am oprit pentru că nu îndrăzneam să-i explic mai departe.

— Nu, că tu nu ești întreagă la minte! Să te vâri în asemenea lucruri și să ne mai amesteci și pe noi... Data viitoare cine știe cu ce-o să mai vii... poate vrei și tu să te măriți după un trimestru?

Crezi că-i așa de simplu să te ia cineva, mi-a venit să-i răspund și m-am gândit cu necaz la Barbu.

— Toate fetele se mărită din facultate... așa-i acum, nu-i ca pe vremea voastră... am răspuns.

De enervare începuseră să-mi ardă obrazii.

— Atunci mărită-te și tu și termină cu toate!

Se mohorâse și unchiul Ion, stătea pe marginea patului și-și bââia, de nervi, piciorul.

— Meriți să te lăsăm așa, să te descurci... a spus mama și s-a îndreptat spre ușă.

Când a deschis-o, foile unchiului au zburat, răvășite, în toate părțile. Ea s-a întors și s-a aplecat, icnind de necaz, le-a pus una peste alta cum s-a nimerit și a trântit peste ele o carte.

— Pune-le la loc cum erau, a strigat neliniștit unchiul.

S-a ridicat însă el imediat, s-a dus până la masă și le-a așezat după numărul încercuit sus, cu grijă.

— Ar mai exista o soluție... a zis, pufăind din țigara care se stinsese.

S-a strâmbat și s-a întins greoi după chibrit, spre noptieră. M-am repezit, recunoscătoare, să i-l dau și i l-am aprins, privind-l țintă.

— Apartamentul ăsta are o boxă mare la subsol... mi-a spus. Acolo am dus toate mobilele care nu au încăput aici... și biblioteca... Doar așa, provizoriu...

S-a oprit, privind-o întrebător pe mama.

— Am putea să coborâm acolo și patul ăsta mare, că loc e destul... Să dormim, eu și Margareta, câteva zile în boxă... Fetei poți să-i spui că mai avem o cameră, undeva, ca să nu se simtă prost... Câteva zile nu-i moarte de om, cred că se poate...

Am tăcut, strângându-mi în poală mâinile care mi-au asudat. Aș fi vrut să nu primesc, dar știam că nu mai am altă soluție. Nu îndrăzneam să mă mai uit la mama, răsufla mai departe adânc, de parcă ofta.

— Nu se mai termină odată căratul ăsta... a șoptit într-un târziu.

Vocea îi era moale, poate obosise să-l tot contrazică pe unchiul Ion sau își dădea seama că asta e într-adevăr singura soluție.

Fuseseră de-ajuns pereții ăștia albi, cu găuri de cuie rămase de la colocatarii noștri, și mobilele, acoperite atât de repede de praf, de parcă ar simți provizoratul și așteptarea. Și toate obiectele astea mărunte, rătăcite din rostul lor, perii de haine și de păr, cărți, pahare, limba de pantofi și o veioză fără abajur, nepusă în priză. Din toate se scursese mirosul de acasă, vechi... Caloriferul era prea slab sau tremuram eu de oboseală. M-am ghemuit în patul mare, arcurile au trosnit, prelung și știut, și mi-am întins a somn gâtul în perna pe care-o uitasem. Nu, nu vroiam să mă gândesc la asta, dar acum înțelegeam, fusese ceva forțat în generozitatea cu care o chemasem pe Marilena. Mi se păruse, atâta timp, că sunt altfel decât mama și decât unchiul Ion, fusesem sigură că le urăsc grija de a salva aparențele și felul cum se rușinau de casa în care stăteam, dar acum nu mai înțelegeam nici eu ce-ar căuta aici, printre noi, Marilena. O făcusem doar ca să fiu generoasă cu ea, mă silisem să-i semăn, dar firea mea adevărată, iată, se dovedea că e alta. Mă simțeam la fel ca atunci când îmi deschideam pachetul de acasă abia primit și-l lăsam pe masă, fără să mă uit cine ia, și mă sileam să nu-mi pară rău și să nu iau mai mult decât ele, dar, fără să vreau, număram câte prăjituri mai rămăseseră între foițele încărcate de zahăr pudră și mă întrebam dacă mama tocmai luase chenzina când le-a făcut sau se împrumutase.

Mama scosese de după dormeza unchiului cârpa de praf și începuse să ștergă servanta.

— Ce zgâriată e, săraca... a zis, dându-se câțiva pași înapoi s-o privească.

M-am ridicat și eu și, neștiind cu ce să încep, m-am apucat să desfac boccelele de lângă perete. Înăuntru, rochii vechi, pe jumătate descusute, fermoare, pălării mototolite, o râșniță de cafea, suporturile de masă, ciobite.

— Ce de boarfe... pe-astea unde le punem? am întrebat, plină de îngăduință.

Mama s-a întors deodată spre mine.

— Spune și tu în ce ne bagi... oamenii ăia, părinții ei... or ști ei ce-or ști... Crezi că nouă ne-ar conveni să ne facă alții așa ceva?

— Ei, ce amestec aveți voi? i-am răspuns, cu o voce nu prea convinsă.

Coboram amândoi, treaptă cu treaptă, cu ochii atenți în jos. Greutatea îmi tăia degetele de durere. Mirosea a muced și a aer închis, din țevile vopsite alb picura apa.

— Să ne oprim să mai răsuflăm, a zis unchiul Ion; a rezemat de zid spătarul patului și și-a sprijinit umerii greoi de perete. Hai, încă puțin și-am scăpat... nu mai avem de dus decât somiera...

Și a deschis larg ușa boxei. Prin geamul cu gratii lumina intra în dăre alburii și prăfoase, se auzeau de aproape bocănind pantofi și pe urmă zidul a răsunat surd. Erau copiii care se jucau în fața blocului cu mingea. În rafturile bibliotecii, teancuri umede de cărți, legate cu sfoară. Scaunele, puse unele peste altele, ajungeau până în tavanul jos, de care atârna un bec galben, pătat de muște. Am pășit cu grijă pe lângă sertarele șifonierului, acolo era serviciul de masă cel bun.

— Mai bine să vin eu să dorm aici... am zis, îngreșoșată de lipsa de aer.

Împingeam, alături de unchiul Ion, spătarul patului, ca să-l încadrăm în ramă.

— Asta-i acu'... a răspuns șuierat unchiul, întinzând mâna după chiștocul care i se stinsese în colțul gurii. Tu rămâi sus cu fata... lasă... o să vezi ce grozav dormim noi aici... Și dimineața, până vă treziți voi, noi ne-am și băut cafeaua la bucătărie...

Și deodată a început să râdă.